

Seletuskiri õppekava „Maaväe nooremstaabiohvitseri kursuse reservväelastele (NSOK-R) juurde

Õppekava avamise vajalikkuse põhjendus

Õppekava avamine on ajendatud vajadusest tagada reservis ohvitseridele paindlikum võimalus omandada sõjaaja ametikohale vastav kvalifikatsioon.

Õppekava koostamise algatamise perioodil, 2025 II PA, oli KRA andmetel Kaitseväe teenistuses või reservi nimekirjas 576 reservväelast (RV), kellele oleks vaja viia läbi viia O1 taseme kursus, et neid nimetada vastavale ametikohale või anda ohvitseri auaste.

Täpsemalt, ametikohale sobivuse nõuete täitmiseks vajaks sõjaväelise väljaõppe astme (edaspidi SVA) I taseme kursust 392 RV-st. Nende hulgas on 88 reservohvitseri ametikohal olevat RV-st, kellel puudub ohvitseri auaste. Suur osa neist kõigist paiknevad nn ülekattes. Lisaks, 184 RV-st vajaks SVA I taseme väljaõpet vaid kvalifikatsioonile vastava auastme saamiseks. Neil on ametikoht juba üksuses olemas. Suur osa neist on erialaspetsialistid (meedikud, kommunikatsioonspetsialistid, sideväelased, tulejuhid jne). NSOK-R kursuse läbimine annaks neile eeldused teenida pataljoni taseme staapides vastavalt kehtivale formaal- ja sõjaväelise hariduse nõuetele ning teenistuskäigu põhimõtetele võrdsetel alustel.

Kontaktõppevormis on vastav kursus (NSOK) olemas ja toimub üldjuhul kord aastas KVA-s. Lisaks on sarnase sisuga kursus (PSOK) olemas Kaitseliidu koolil, kuid ka see ei kata vajadust. Õppekava loomisega lahendame probleemi, et reservväelasele on vaja leida paindlikum viis kursusel osalemiseks. Selleks disainitakse õppetöö pikemale perioodile kombineeritud lähi- ja kaugõppena.

Kursuse käivitamise eeldus on täiendavate õpetajate/instruktorite leidmine reservväelaste hulgast, mil KVA pole võimeline kursust tänase koosseisuga stabiilselt ja regulaarselt läbi viima.

Õppekava koostamise alused ja õppe ülesehitus

Õppekava koostamise peamised alused on KVJ käskkiri nr 1002, 16.06.2025 „Ohvitseride formaalhariduse ja sõjalise väljaõppe nõuded, teenistuskäigumudel ning rotatsioonipõhimõtted“. Dokumendi punkt 3 sätestab RV SVA, sõjalise väljaõppe, formaalharidustaseme, ametikoha auastme ning ametikoha nõuded. NSOK-R kursus paigutub SVA I tasemele, kus omandatakse muuhulgas pataljoni taseme sõjaväeline väljaõpe. Kursuslane peaks omama kõrghariduse I astet. Antud kursuse puhul lähenetakse sellele nõudele paindlikult ja lubatakse osalema ka vaid keskharidusega reservväelasi, kes on omandamas kõrgharidust. Kursuse läbimise järel on koduüksusel võimalik reservväelast auastmes ülendada: a) kui reservväelane juba omab kõrgharidust; b) pärast kõrghariduse omandamist. Ametikohale määramiseks õppekava läbimine tingimusi ei sea.

Õppekava sisu esmane alus on kehtiv NSOK õppekava: KVA ülema käskkiri nr 1863, 26.10.2023 „Nooremstaabiohvitseri kursus (NSOK)“. Peamine erinevus seisneb selles, et NSOK-R puhul pööratakse eraldi tähelepanu lahingu juhtimisele ja praktika käigus esitab kursuslane praktikamapi, milles on analüüsinud enda tugevusi ning arendamist vajavaid külgi. Ülejäänud erinevused seisnevad pigem rõhuasetustes ja tingimuste loomises ühest õppeainest teise üleminekuks.

Kursus koosneb kolmest õppeainest:

- 1) lahingutegevuse alused, mille käigus muu hulgas õpitakse tehnilisi oskusi rakendamaks elektroonilisi staabitöö keskkondi;
- 2) pataljoni lahingutegevuse planeerimine ja juhtimine, mille käigus läbitakse ja harjutatakse OVP etappe, ning käsitletakse pataljoni püsitoimingu põhjal lahingujuhtimise tegevusi;

3) pataljoni lahingutegevuse planeerimise ja juhtimise praktika, mille käigus kursuslane osaleb kahel õppusel ja koostab selle alusel praktikamapi, mille kokkuvõtte esitab vastutavale õppejõule tagasiside saamiseks. Praktikamapi vormi ja sisu nõudeid tutvustatakse enne praktikale asumist.

Õppekava annab vastused „mida“ õpitakse/õpetatakse. Õppekava õppeainete juurde koostab vastutav õppejõud iga kord ainekava, mis selgitab, „kuidas“ kursus läbi viiakse arvestades õppe läbiviimiseks olevaid tingimusi. Ainekavad kooskõlastab ja kinnitab KVA, et tagada sisu ja vormi kvaliteet ning kooskõla ülejäänud KV ohvitseride haridusega. Kursuse õppeainete ainekava ja selle põhjal koostatud tunniplaan peab olema valmis piisavalt vara, et reservväelasel oleks võimalik paindlikult hinnata võimalusi kursusel osalemiseks.

Õppekava valmimise protsessi kirjeldus

Õppekava koostamine käivitus esmalt EROK-i sisendist ja praktilisest vajadusest. Seejärel koostati mustand KVA-s kehtiva NSOK õppekava põhjal. Mustand saadeti tagasiside koondamiseks KVA taktika õppetooli, valitud pataljoni ülematele ja õppekava nõukogu valitud liikmetele. Hilisemas faasis kaasati õppekava koostamisse KRA, diviisi G7 ja KVPS J7, kes andsid panuse õppekava läbiviimise korraldusliku poole lahtimõtestamiseks ja selgitamiseks.

Läbiviijate ja osalejate loetelu ning tingimused

KVA-l pole võimalik olemasoleva koosseisuga NSOK-R-i perioodiliselt läbi viia ja seetõttu on vajalik eraldi koolitada reservväelastest instruktorkoosseisu (T2T). Selle eeldus on, et KRA värbab vastavad reservväelased, kes hiljem saavad kursust perioodiliselt läbi viia. Õppekava koostaja näeb ette, et vastavad RV-sed oleksid tulevikus KVA/VVJ reservväelaste nimekirjas, kes saavad toetada regulaarselt vastava kursuse läbiviimist või ise seda läbi viia.

Kursuse õppekava omanikuks jääb KVA. KVA rolliks jääb kursuse läbiviimine eeldusel, et suudetakse värvata vastav instruktorkoosseis ja sõlmida asjakohased lepingud. Muul juhul toetab KVA õppekorraldusliku nõustamise ja tõendite väljastamisega.

Kursuslastele on vajalik tema enda üksusest välja anda tööarvuti ja ligipääsud ILIAS keskkondadesse, kuna õppematerjalide hulgas on ka AK materjale.

Õppeaineid õpetavate õppejõudude loetelu ja kvalifikatsioon

Pilootkursuse käigus tagab KVA potentsiaalsetele reservväelastest õpetajatele ja instruktoritele didaktikalased pädevused NSOK-R läbiviimiseks. Vastutava õppejõu kvalifikatsiooni aluseks on KVA ülema 18.10.2023 käskkiri nr 1782 „Akadeemiliste töötajate teenistuse kord Kaitseväge Akadeemias“ „õpetaja“ taseme peamised nõuded (kõrgharidus, keeleoskus, pedagoogiline- ja töökogemus).

Toetava instruktori nõuded näeksid ette KVA akadeemilise töötaja „instruktori“ nõudeid. Täpsemad nõuded nii värbamiseks kui asjakohaste lepingute sõlmimiseks selgitab KRA koostöös KVA-ga.

Koostaja:

Mario Lementa

major

KVA õppeosakonna maaväe õppekavade juht